



CRNA GORA

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj: 35 - 20

Podgorica, 23. april 2020. godine

Savjet za građansku kontrolu rada policije, u daljem tekstu Savjet, u sastavu **mr.sci. Aleksandar Saša Zeković, prof. dr Dražen Cerović, doc.dr Branislav Radulović, dr Vladimir Dobričanin i advokat Zoran Čelebić**, provjerio je, po sopstvenoj inicijativi, postupanje policijskih službenika Odjeljenja bezbjednosti (OB) Cetinje prema gospodinu **Božidaru Čarmaku**, građaninu iz Bara, i usvojio nakon sprovedenog postupka, pribavljenih izjašnjenja Uprave policije i obavljene rasprave, sljedeći

Z A K L J U Č A K

1. Savjet za građansku kontrolu rada policije po sopstvenoj inicijativi je uzeo u rad slučaj građanina Božidara Čarmaka prema kojem su postupali policijski službenici ograničavajući mu kretanje iz bezbjednosnih razloga.¹ Za obrađivača i izvjestioca po ovom predmetu određen je mr Aleksandar Saša Zeković.
2. Savjet je od Uprave policije zatražio da se nalože odgovarajuće provjere, da se pripremi i Savjetu dostavi detaljna informacija o postupanju policije prema građaninu Čarmaku kao i da se dostavi kopija spisa predmeta, što treba da uključi i službene zabilješke policijskih službenika koji su prema građaninu Čarmaku primjenjivali ovlašćenja.
3. Ovaj slučaj neposredno je diskutovan sa načelnikom OB Cetinje na sjednici Savjeta održanoj na Cetinju, 9. marta 2020. godine. Savjet je, na licu mjesta, ocijenio da se radi o neosnovanom ograničavanju slobode kretanja. Kako su pružena pojašnjenja da je to urađeno iz razloga bezbjednosti samog građanina, Savjet je iskazao očekivanje da se, bez daljeg odlaganja, onda i procesuiraju sva lica za koja je postajala osnova sumnje da će ugroziti građanina.
4. Uprava policije je informisala Savjet da je povodom konkretnog slučaja dežurni starješina u OB Cetinje Miloš Tomković, 8. marta 2020. godine oko 3h, telefonski upoznao dežurnog starješinu u Centru bezbjednosti (CB) Bar Amera Skenderovića da se građanin Božidar Čarmak iz Bara nalazi na teritoriji Opštine Budva, i da je pošao prema Cetinju u znak protesta jer održavanje litije u organizaciji Srpske pravoslavne crkve na Cetinju nije bilo odobreno. U njihovoj međusobnoj komunikaciji je usaglašeno da se Čarmak doveze službenim vozilom do mjesta Kufin gdje će ga preuzeti službenici CB Bar, u cilju prikupljanja potrebnih obavještenja. U skladu sa procjenom situacije na terenu, dežurni starješina u OB Cetinje saopštio je kolegi u CB Bar da Čarmaku može biti ugrožena lična sigurnost i da mu može prijetiti opasnost od više neidentifikovanih

¹ O slučaju više ovdje: <https://www.vijesti.me/vijesti/drustvo/carmak-tvrdi-da-mu-je-policija-zbog-bezbjednosti-zabranila-da-pjesice-ude-u-cetinje>

lica, u blizini crkve Ćipur, koja mu, kako je izrazio sumnju, ne bi dozvolila dolazak na Cetinje, kao i to da se sa ovim licem obavi razgovor i upozna da njegov dolazak na Cetinje može izazvati incidentnu situaciju, te da u tom slučaju može biti ugrožena i njegova lična sigurnost. Nakon što je Božidar Čarmak preuzet u mjestu Kufin doveden je u službene prostorije CB Bar gdje mu je uručen poziv, za koji je Čamrak svojeručno potpisao dostavnicu o uručenju poziva. Ovom prilikom, od građanina je prikupljeno obavještenje i sačinjen zapisnik, a tada je i upoznat sa informacijom vezano za potencijalno ugrožavanje njegove lične sigurnosti.

5. Uprava policije je Savjetu na uvid dostavila kompletну dokumentaciju sačinjenu prilikom postupanja policijskih službenika koja uključuje i obavještenje prikupljeno od građanina Čarmaka iz kojeg je jasno da je namjeravao da se mirno služi pravima garantovanim Ustavom Crne Gore i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima.
6. Savjet je ocijenio da odgovor Uprave policije ne sadrži osnovana, razumna i uvjerljiva pojašnjenja konkretnog postupanja policijskih službenika prema građaninu Čarmaku. Evidentno su izostale radnje protiv lica koja su navodno namjeravala da ugroze bezbjednost građanina Čarmaka. Dodatno je zabrinjavajuće što su ta lica ostala nepoznata iako je policiji poznata lokacija na kojoj su namjeravali da ugroze njegov integritet i život (u blizini crkve Ćipur).
7. Savjet je ocijenio da je pogrešno procijenjena opasnost po bezbjednost pa je taktičke radnje trebalo primijeniti prema toj grupi lica a eventualno ograničavanje osnovnih prava i sloboda građanina Čarmaka je opravdano samo onoliko koliko je trajala opasnost po njegov život. Ta opasnost se najefikasnije mogla otkloniti zadržavanjem i blagovremenim procesuiranjem lica koja su prijetila nasiljem.
8. Savjet je ocijenio da je postupanjem policijskih služenika došlo do povrede suštinskih prava i da nijesu preduzete odgovarajuće mjere za obezbjeđenje djelotvornog uživanja ljudskih prava.
9. Uzimajući u obzir konkretni slučaj, Savjet podsjeća, da shodno praksi Evropskog suda za ljudska prava, sloboda izražavanja predstavlja osnovni temelj demokratskog društva i jedan od osnovnih uslova za njegovo napredovanje i za samoispunjenje svakog pojedinca. Shodno tome, zaštita slobode izražavanja je od suštinske važnosti za demokratski politički proces u Crnoj Gori i treba je štititi bez obzira na sadržinu, na svakom mjestu i svakoj situaciji bez obzira na moguće reakcije većine.
10. Savjet preporučuje da načelnik OB Cetinje konkretni predmet, koji uključuje i ovaj zaključak, dostavi nadležnom državnom tužiocu kako bi isti ocijenio i odlučio da li ima bića krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti, posebno kod pitanja slobode kretanja i lišenja slobode.

**SAVJET ZA
GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE**

mr.sci Aleksandar Saša Zeković, predsjednik